

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

OECD, Türkiye'nin İçinde Bulunduğu Bölgesel Programını Tanıttı

OECD gerçekleştirdiği bir etkinlikle, Almanya ve İsviçre hükümetleriyle stratejik ortaklık içinde, MENA bölgesi ve Türkiye'de sorumlu iş uygulamalarını teşvik etmek amacıyla aralarında Türkiye, Mısır, Ürdün, Fas ve Tunus'un da bulunduğu 5 ülkenin katıldığı yeni bir program başlattığını duyurdu.

Almanya ve İsviçre hükümetlerinin desteğiyle OECD'nin öncülüğünde yürütülen bu 3 yıllık bölgesel program, sorumlu iş uygulamalarının MENA bölgesinde ve Türkiye'de gerçeğe dönüşmesini sağlamak amacıyla hükümet ve kurumsal uygulamalardaki önemli değişiklikleri belirlemek için bir platform sunuyor.

AMB'den Faiz İndirim Beklentileri Yükseliyor

Yatırımcılar enflasyonun hızla gerilemesiyle Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) mart ayı gibi kısa bir sürede faiz indirimine gideceğini fiyatlamaya başladı.

Geçen hafta borçlanma maliyetlerinin yüzde 3'ün üzerinde kalacağını öngören yatırımcılar, faiz oranının 2024 yılı sonuna kadar yüzde 2,5'e düşeceğini öngörüyor. Eğer piyasalar haklı çıkarsa, AMB büyük merkez bankaları arasında gelecek yıl faiz indirimi yapacak ilk merkez bankası olacak.

Öte yandan bir grup analist, AMB Başkanı Lagarde ve meslektaşlarının faizi çok erken düşürmesi ile enflasyonun aşırı yükselebileceğini ya da çok fazla daralmanın ekonomiyi zora sokabileceğini düşünüyor.

AMB daha önce enflasyonun gelecek yıl ortalama yüzde 3,2 olacağını ve 2025'in ikinci yarısında yüzde 2 hedefine döneceğini öngörmüştü.

Hava Yolu Gelirlerinde 2024'te Rekor Bekleniyor

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA) tarafından yapılan açıklamada, küresel hava yolu sektörünün gelirlerinin gelecek yıl bu yıla göre yüzde 7,6 artarak 964 milyar dolarlık rekor seviyeye ulaşmasının beklendiği kaydedildi. Hava yolu sektörünün net karının bu yıl 23,3

milyar dolara ulaşmasının tahmin edildiğine dikkat çekilen açıklamada, söz konusu karın gelecek yıl 25,7 milyar dolara ulaşmasının öngörüldüğü belirtildi. Sektörün net kâr marjının ise bu yıl yüzde 2,6 ve 2024'te 2,7 olması bekleniyor. Açıklamada, küresel düzeyde net karlılığın her iki yılda da sermaye maliyetinin çok altında olmasının tahmin edildiği aktararak, finansal performansta çok önemli bölgesel farklılıkların devam edeceği vurgulandı.

BAE'den İklim Değişikliği İçin 30 Milyar Dolarlık Fon

BAE resmi ajansı WAM'da yer alan habere göre, BAE Devlet Başkanı Muhammed bin Zayid Al Nahyan, Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı'nın (COP28) açılışında konuştu. İklim değişikliği finansman açığını kapatmak ve bu konudaki çözümler için 30 milyar dolarlık bir fon oluşturulduğunu açıklayan Al Nahyan, bu fonla 2030'a kadar 250 milyar dolarlık yatırımın hedeflendiğini dile getirdi.

BAE resmi ajansı WAM'da yer alan habere göre, BAE Devlet Başkanı Muhammed bin Zayid Al Nahyan, Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı'nın (COP28) açılışında konuştu. İklim değişikliği finansman açığını kapatmak ve bu

DSÖ'den "Alkol ve Şekerli İçeceklerin Vergisi Artsın" Çağrısı

Dünya Sağlık Örgütü'nden (DSÖ) yapılan açıklamada, çoğu ülkenin daha sağlıklı davranışları teşvik etmek için vergileri kullanmadığını gösteren yeni bulguların olduğu bildirildi.

Küresel olarak her yıl 2,6 milyon kişinin alkolden ve 8 milyondan fazla insanın da sağlıksız beslenmeden dolayı hayatını kaybettiğine dikkatin çekilen açıklamada, alkole ve alkolsüz içecekler vergi uygulanmasının bu ölümleri azaltacağı vurgulandı.

Açıklamada, bu tür içecekleri vergilendiren ülkelerin yarısının içme suyunu da vergilendirdiği, DSÖ'nün bunun aksini tavsiye ettiği ifade edildi.

Brezilya'dan AB'ye 'Serbest Ticaret Anlaşması' Çağrısı

MERCOSUR üyesi dışişleri ve ekonomi bakanları, Brezilya'nın ev sahipliğinde Rio de Janeiro kentindeki Amanha Müzesi'nde toplandı. Burada konuşan Dışişleri Bakanı Vieira, AB ile yapılan anlaşmanın "stratejik" olduğunu ve serbest ticaret anlaşmasının "çok yakında" imzalanmasını umduklarını söyledi. AB ile müzakerelerin devam ettiğini hatırlatan Vieira, "Bizim beklentimiz, AB ile ortaklık anlaşmasını çok yakında imzalayabilmektir. Bu vesileyle küresel ekonomide aktör kimliğimizi güçlendiriyoruz.

MERCOSUR ekonomileri, Avrupa pazarında hem ihracatı hem de rekabet gücümüzü arttıracak ve yeni teknolojilerin edinilmesinde fayda sağlayacak." ifadelerini kullandı.

MERCOSUR dönem başkanlığını yakında Paraguay'a devredeceklerini belirten Vieira, son 6 ayda AB ile sürdürülen müzakerelerde "önemli" ilerlemeler katettiklerini bildirdi. 1991'de kurulan MERCOSUR ile Brezilya, Arjantin, Uruguay ve Paraguay arasında siyasi ve ekonomik yakınlaşmanın hızlandırılması hedefleniyor.

AB ve MERCOSUR arasında yaklaşık 20 yıldan fazla süren zorlu müzakerelerin ardından Haziran 2019'da potansiyel bir ticaret anlaşmasının ana şartları kabul edildi. Hem Güney Amerika'da hem de Avrupa'da tartışmalı olan anlaşma 2019'dan beri askıda bulunuyor.

Dünya Bankası'ndan Çin'de Yavaşlama Beklentisi

Dünya Bankası, güncellediği "Çin'in Ekonomik Görünümü" raporunda ülkede 2023'te ekonomik aktivitenin artış gösterdiği ancak süregelen deflasyon baskısı ve zayıf tüketici talebinin toparlanmayı kırılgan hale getirdiği belirtildi.

Gayrimenkul sektöründeki düşüş ve küresel talepteki cansızlığın yanı sıra artan borçlanma oranları, yaşlanan nüfus ve verimlilik artışının yavaşlaması gibi yapısal sorunların büyüme beklentisini olumsuz etkilediğine işaret edilen raporda, 2023'te yüzde 5,2 olması beklenen büyüme oranının, 2024'te yüzde 4,5'e gerileyeceği öngörüsüne yer verildi.

Dünya Bankası Çin, Moğolistan ve Kore Ülke Direktörü Mara Warwick, makroekonomik politikalardaki rahatlatıcı adımların toparlanmayı ancak kısa vadede destekleyebildiğini belirterek, "Güvenin artırılması ve büyüme ivmesinin canlandırılması için borç yönetim çerçevesinin iyileştirilmesi ve özel sektöre olanak sağlayan bir iş ortamının oluşturulmasına yönelik tamamlayıcı yapısal reformlara ihtiyaç var." ifadesini kullandı.

Raporda, ülkenin ekonomik ciddi risklerle karşı karşıya olduğu, gayrimenkul yatırımlarında 18 aydır devam eden düşüşün tüketici harcamalarının azalmasına yol

açabileceği, bunun da zincirleme etkiyle tedarikçiler, kreditorler ve yerel yönetim gelirleri üzerinde yaratacağı baskıyla kamu yatırımlarında düşüşe yol açabileceği uyarısı yapıldı.

İklim değişikliği nedeniyle aşırı hava olaylarının sıklığının artması da büyümeyi etkileyebilecek bir risk faktörü olarak sayıldı.

AB Liderleri Rusya'ya Yeni Yaptırımlarda Anlaştı

Brüksel'de yapılan AB Liderler Zirvesi'nin sonuç bildirisinin Rusya'ya yaptırımlarla ilgili bölümünde AB'nin, Rusya'ya yönelik yaptırımları daha da güçlendirmek ve bunları tam ve etkili bir şekilde uygulamakta kararlı olduğu belirtildi. "AB Konseyi, 12. yaptırım paketinin kabul edilmesini memnuniyetle karşılamaktadır." ifadesi kullanılan bildiriye, savaşta Rusya'ya hiçbir ülkenin destek sağlamaması gerektiği kaydedildi.

12. yaptırım paketi, aralarında elmasın da bulunduğu yeni ihracat yasaklarını, Rusya'nın petrol gelirini azaltmak için petrol tavan fiyatını sıkılaştırmaya yönelik önlemleri ve yaptırımların çevresinden dolaşmayla mücadelenin güçlendirilmesini kapsıyordu.

Dünya Bankası'ndan Borç Krizi Uyarısı

Dünya Bankası, küresel faiz oranlarındaki yükselişle yoksul ülkelerin geçen yıl 88,9 milyar dolarlık rekor kamu borcu ödediğini bildirdi. Banka, borçlanma maliyetlerinin artmasıyla yoksul ülkelerin borç krizi riskiyle karşı karşıya olduğunu belirtti.

Söz konusu ülkelerin son 10 yılda faiz ödemelerinin 4 katına çıkarak geçen yıl tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 23,6 milyar dolara ulaştığı aktarılan raporda en yoksul

24 ülkenin toplam borç ödeme maliyetlerinin 2023 ve 2024'te yüzde 39'a kadar artmasının beklendiği belirtildi. Raporda, küresel faiz oranlarında 40 yılın en büyük artışının yaşandığı bir dönemde, gelişmekte olan ülkelerin de kamu borçlarını ödemek için 443,5 milyar dolarlık rekor harcama yaptığı bildirildi. Bankanın raporunda, anapara ve faizi içeren borç ödemelerinin tüm gelişmekte olan ülkeler için önceki yıla kıyasla yüzde 5 arttığı kaydedildi.

Artan faiz oranlarının borç kırılganlıklarını artırdığına işaret edilen raporda, düşük gelirli ülkelerin yaklaşık yüzde 60'ının yüksek borç sıkıntısı riskiyle karşı karşıya veya halihazırda bu riskin içinde olduğu ifade edildi.

Küresel Temerrütte 2024 Başında Zirve Beklentisi

Merkez bankalarının faiz oranlarını artırması ve tahvil getirilerindeki yükseliş borçlanmayı daha maliyetli hale getirirken temerrüde düşen veya iflas eden şirketlerin sayısı da arttı. Küresel temerrüt oranının 2024'ün ilk çeyreğinde zirve yapması beklenirken dünya genelinde iflasların bu yıl yüzde 21 artması bekleniyor.

Avrupa'da iflas bildirimleri bu yılın ikinci çeyreğinde 2015'ten sonraki en yüksek seviyeye ulaştı.

ABD'de Silikon Vadisi Bankası, WeWork ve Avaya önemli iflaslar olarak tarihe geçti.

Merkez bankalarının agresif para politikası sıkılaşmasına rağmen enflasyon, başta ABD ve Avrupa olmak üzere birçok ekonomide alışılmışın dışında yüksek kalmaya devam ediyor.

Nvidia, Vietnam'da Bir Üs Kurmayı Planlıyor

ziyarete şirketin Vietnam'ı evi olarak gördüğünü belirterek, ülkede bir merkez kurma planlarının olduğunu doğruladı.

Vietnam hükümeti, Nvidia'nın CEO'su Jensen Huang'a atıfta bulunarak, Nvidia'nın ülkenin yarı iletken endüstrisini geliştirmek üzere Vietnam'da bir üs kurmayı planladığını açıkladı. Nvidia'nın CEO'su Huang, Güneydoğu Asya ülkesine yaptığı ilk

Huang'ın Vietnam Başbakanı Pham Minh Chinh ile görüşmesinin ardından, Vietnam hükümeti tarafından yapılan açıklamada, "Kurulacak üs, Vietnam'ın yarı iletken ekosisteminin ve dijitalleşmesinin gelişmesine katkıda bulunarak dünyanın dört bir yanından yetenekli çalışanları buraya çekecek" ifadesine yer verildi.

Bosch, Almanya'da 1500 Kişiyi İşten Çıkarmaya Hazırlanıyor

Bosch'tan yapılan açıklamada, diğer şirketler gibi Bosch'un da istihdam seviyesini sipariş durumuna, otomotiv sektöründeki yapısal değişikliklere ve gelecek teknolojilerin pazara yayılmasına göre ayarlamak zorunda olduğu vurgulandı.

Açıklamada, "2025 yılı sonuna kadar Baden-Württemberg eyaletindeki Stuttgart-Feuerbach ve Schwieberdingen tesislerindeki otomotiv bölümünde AR-GE, yönetim ve atış alanlarında, 1500'e kadar personel kapasitesini ayarlama ihtiyacı görüyoruz." ifadesi kullanıldı.

Şirketin açıklamasında, Bosch'un işten çıkarmaları, personelin başka departmanlara kaydırılması, erken emeklilik veya gönüllü işten çıkarma anlaşmaları yoluyla yöneteceği belirtildi.

Fitch Küresel Ekonomide Gelecek Yıl Yavaşlama Bekliyor

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratingsin Küresel Ekonomik Görünüm raporunda, küresel ekonominin bu yıla ilişkin büyüme tahmininin yüzde 2,5'ten yüzde 2,9 seviyesine çıkarıldığı belirtilirken, gelecek sene ise dünya ekonomisinin büyümesinin yüzde 2,1'e gerilemesinin beklendiği kaydedildi. Raporda, parasal sıkılaştırmanın etkilerinin

gelecek dönemde hissedilmesinin beklendiği, Çin'deki konut sektörü sorunları ve Euro Bölgesi'ndeki duraklamanın 2024 yılında küresel büyüme üzerinde yansımalarının görülebileceği belirtildi.

Kuruluşun raporunda Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 4,1, gelecek yıl ise yüzde 2,5 seviyesinde büyüyeceği öngörüldü.

